بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތުގެ ނިންމުން

- ގަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2021/HC-A/73
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: އަބްދުއްސަލާމް ޙަސަން / ހުސްނުގެ، މ.މުލައް
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތް: މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް / މަގުމަސް، މ.ދިއްގަރު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ދަޢުވާ / ފައިސާ ހޯދުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ސަޢީދު
ފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ނިޔާގެ ތާރީޚު: 23 ޞަފަރު 1444
19 ސެޕްޓެމްބަރު 2022

ހައިކޯޓުގައި ޝަރީޢަތް ހަމަޖެހި ނިމުނު ތާރީޚް: 03 ޝަޢުބާން 1442 / 16 މާރިޗު 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 19/K8C/2019
- ނިންމި ކޯޓު: ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ބާވަތް: ދަރަނި / ފައިސާ ހޯދުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 03 ޑިސެމްބަރު 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 22 ޑިސެމްބަރު 2020

ފަނޑިޔާރު ޙަސަން ސަޢީދުގެ ރައުޔު

ތަޢާރުފު

1. މިއީ، މުލަކަތޮޅު ދިއްގަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ 19/KSC/2019 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި މ.މުލައް / ހުސްނުގެ، އަބްދުއްސައްތާރު ޙަސަން[1] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތަކީ، މ.ދިއްގަރު / ވަގުތަސް މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް[2] އެވެ.

ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް

2. 2016 ނޮވެމްބަރު 15 ވަނަ ދުވަހު މ.ދިއްގަރު / ވަގުތަސް، މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް އާއި [illegible] ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު "މަސައްކަތުގެ އެއްބަސްވުން"[3] ގައި ސޮއިކުރެވުނެވެ.

3. ބުނެވިދިޔަ މަސައްކަތުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ކުރަން ހަމަޖެހިފައިވާ މަސައްކަތަކީ، މ.ދިއްގަރު ފުޓްސަލް ދަނޑުގެ 2 ވަނަ ފިޔަވަޅުގެ އެންމެހައި މަސައްކަތްތަކެއްކަން އެއްބަސްވުމުން ބެލުމުން އެނގެން އޮތެވެ.

4. މަސައްކަތުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން މ.ދިއްގަރު ފުޓްސަލް ދަނޑުގެ 2 ވަނަ ފިޔަވަޅުގެ މަސައްކަތް ނިންމާފައިވާކަމަށްބުނެ، އަދި މަސައްކަތުގެ އަގުގެ ބާކީ ނުދީހުރި، 188,757/94 ރުފިޔާ (އެއްލައްކަ އަށްދިހަ އަށްހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަންސާސް ހަތް ރުފިޔާ / ނުވަދިހަ ހަތަރުލާރި) އާއި، ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ 94،378/97 ރުފިޔާ (ނުވަދިހަ ހަތަރުހާސް ތިންސަތޭކަ ހަތްދިހަ އަށް ރުފިޔާ ނުވަދިހަ ހަތްލާރި) އާއި ޖުމްލަ 283،136/91 ރުފިޔާ (ދެލައްކަ އަށްދިހަ ތިންހާސް އެއްސަތޭކަ

---

[1] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A006595

[2] އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A027643

[3] [illegible] ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ގެ ނަންބަރު RCC2016/003 އެއްބަސްވުން

ތިރީސް ހަރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) ހޯދުމަށް އެދި މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލްގެ ފަރާތުން ދޫކާސް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާ [illegible].

މީމުއަތޮޅު ދިއްގަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން [illegible] ދަޢުވާ

5. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން މީމުއަތޮޅު ދިއްގަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން [illegible] ދަޢުވާ ކޯޓުގައި ދަޢުވާގެ ޙުކުމުގައި ނިންމާފައިވަނީ:

> "އެއްބަސްވުމުގައިވާގޮތަށް [illegible] މަސައްކަތުގެ [illegible]، މަސައްކަތް [illegible] ނުނިމުމުގެ ސަބަބުން، ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު [illegible]، އެއްބަސްވުމުގައިވާގޮތަށް [illegible] [illegible]"

މިހެންނެވެ.

6. އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކޮށްފައިވަނީ:

> "ދެންފަހު، އިސްލާމް ދީނާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މ.ދިއްގަރު [illegible] މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A027643) އާއި، ދޫކާސް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު 15 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ ނަންބަރު RCC2016/003 އެއްބަސްވުމުގައިވާ މަސައްކަތުގެ އަގުގެ [illegible] [illegible] ފައިސާގެ ގޮތުގައި ދަޢުވާކުރައްވާ 188,757/94 ރުފިޔާ (އެއްލައްކަ އައްޑިހަ އަށްހާސް ހަތްސަތޭކަ ފަންސާސް ހަތް ރުފިޔާ/ ނުވަދިހަ ހަތަރުލާރި) އާއި މިފައިސާ ނުދީ [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގެ ގޮތުގައި ދަޢުވާކުރައްވާ 94,378/97 ރުފިޔާ (ނުވަދިހަ ހަތަރުހާސް ތިންސަތޭކަ ހަތްދިހަ އަށް ރުފިޔާ ނުވަދިހަ ހަތްލާރި) އާއިއެކު ޖުމްލަ 283,136/91 ރުފިޔާ (ދުއިސައްތަ އައްޑިހަ ތިންހާސް އެއްސަތޭކަ ތިރީސް ހަރުފިޔާ ނުވަދިހަ އެއްލާރި) ދޫކާސް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ ފަރާތުން މ.ދިއްގަރު [illegible] މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް ދޫކާސް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީގެ [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] މ.ދިއްގަރު ހަސަނުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަން ވެސް އަދި ދޫކާސް ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޮމްޕެނީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުގެ މ.ދިއްގަރު ހަސަނުގެ [illegible] [illegible]، މ.ދިއްގަރު [illegible] މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް އަށް [illegible] ވެސް [illegible] [illegible] [illegible]

އިޢުތިރާފުން ސާބިތުވާތީ ސާބިތު ވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައަޅައި ، ޖިނާއީ ރ.ދުވާފަރު ފުލޯރިސް މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް އަށް ދެއްކުމަށް އަންގައި ވީއިރު 22 ޑިސެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން ޖިނާއީ ދައުލަތަށް ދެމަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދައްކަން ޖޫރިމަނާ -/8500ރ. (އަށްހާސް ފަސްސަތޭކަ ރުފިޔާ) އަދާކުރުމަށް މުއްދަތު އަދިއަދި ރ. ދުވާފަރު ފުލޯރިސް މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް އާ ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ ރ.ދުވާފަރު ޝަރީޢަތުގެ ކަނޑައަޅާ ދެޖާ ކުރުވަން ތަރުތީބު ކަނޑައަޅާލެވިފައިވާ ކޯޓުގެ ޤަރާރުގެ ފުރިހަމަ ވަރުތަން އެއްބަސްވުމުގައި ސަލާމަތުކުރުމަށް ދ.ދުވަސް ހުކުމްގެ އަދަބުއަދާކުރުމުގެ ޙަވާލު އަށް އަންގައި ޙުކުމް ކުރެވިފައި."

މިހެންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ހުށަހެޅުން ނުކުތާތައް

7. ރ.ދުވާފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 19/KSC/2019 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރައްވަމުން އާދެ ވ.ދެވަނަ / ހުސްނުގެ، އަޙްމަދު އަބްދުﷲ ޙަމީދު ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ ސަރަޙައްދުގެ މަޝްވަރާގައި ވަކާލާތުކުރައްވައެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅުއްވާ ނުކުތާތަކަކީ:

7.1 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 142 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް ޢަދުލުވެރިޝަރީޢަތެއް ނުދީ ހުކުމްކުރި ނުކުތާއާއި؛

7.2 ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނު) އާއެއްގޮތަށް ޢަދުލުވެރި ޝަރީޢަތެއް ނުދީ ހުކުމްކުރި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދޭ ގޮތް

8. އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ:

"ދުވާފަރު މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 19/KSC/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ބާތިލުކޮށް ދިނުމެވެ."[4]

---

[4] ޢަރުޟު ފޯމުގެ 10 ވަނަ ނަންބަރު

މިފަދައިންނެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ދެއްކި ވާހަކަތައް

9. އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފާއި ދަންނަވާފައި ގެނެސް ވެސް މައްސަލައިގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މަރުހަލާގައި ދަރަޖާގައި ދައުވާކުރެއްވި ކުށުގެ ފަރާތުން ބިނާކުރެ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ދަށުކޯޓުގައި ދައުވާ ކުރެއްވި ކުށުގެ މަރުހަލާގައި ހަމަ ކަމަށް ނިންމާފައި އެވެ. ދަޢުވާ ކުރެއްވި ޝަރީޢަތުގެ ބަޔާން ފަރާތުން ވަނީ ދައުލަތުން ކަމަށް ދެކޭ ޤާނޫނީ އަސާސް ހަމައެކަން ކަނޑައެޅުން ކަމަށް ނިންމަވާފައެވެ.

10. މިގޮ އިތުރުން ކުށުގެ ދަރަޖަ ކުށެއްގެ ދިރާސާކުރުން ޝަރުޠު އުފެދި ހިސާބު ދިޔަ ކުށެއް ފާހަގަކޮށް ކަނޑައެޅިގެން ހުކުމްކުރެވޭ، އެ ގޮތުން ކުށުގެ ނިޔަތު ގަބޫލު އުފެދުން ހިނގާ ކަން ފާހަގަކޮށްފައެވެ. ނަމަވެސް މި މައްސަލައިގައި ކުށުގެ ދަރަޖަ ފާހަގަ ޝަރީޢަތުގެ ދަރަޖަ ޙާލަތު އުފެދުންތަކާ ގުޅޭ ކަން ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤާނޫނީ އަސާސް ހަމައެކަން އަދި ދާއިރާ ގޮތުގައި ކުށުގެ ދަރަޖަ ޤާނޫނު އަސާސީ ޖާގަ ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

11. ޝަރުޢީ ކުރީގެ ސާބިތުކުރުން ފުރުޞަތު ދީގެން މައްސަލަ ބެލުމުގެ މަރުހަލާގައި އަމަލުކުރަން ޖެހޭ ހަމަ ދައުލަތުން ކަނޑައަޅާ ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނުވަތަ ނިންމާފައި، އަދި ޤާނޫނު އަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، ޤާނޫނު އަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުށުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރާއި ހިލާފު ކަމަށް ފާހަގަކޮށް، ކުށުގެ މައްސަލަ ދެން ކޯޓުގައި އުފުލުން ދައުލަތުގައި އަދުލުއިންސާފު ޤާއިމު ކުރުން ޝަރީޢަތުގެ ވެރިން ކަނޑައެޅުމަށް ހައްޤުތައް ކޯޓުގެ ބަޔާންތައް ކަނޑައަޅާނެ ކަމަށް ނިންމަވާފައި، ސާބިތުވާ ނިޔަތްތަކުގެ ތަފާސީލު އެކަން ބަލައިގަނެވޭ ގޮތަށް ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

12. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A/44 ޤަޟިއްޔާގައި، މަތީގައި މައްސަލަތަކުގައި ފަނޑިޔާރުންގެ ބަހުސްތައް ބިނާކޮށްގެން ދައުލަތުގެ ޤާނޫނު އުސޫލުގެ ތަޢާރަޒުގެ

ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ދަށު ކޯޓުގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިނުވާ ކަމެއްގެ މައްޗަށް ހުކުމް ކުރުމަކީ ކުރެވިދާނެ ކަމެއް ނޫން ކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ މައްސަލާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ދައުވާކުރައްވާފައިވަނީ، ކުށްވެރީގެ މައްޗަށް ކަމަށާއި، ވަކި ފަރުދަކު ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ގޮތަށް ހުކުމް ކުރުމަކީ، އަދި އެގޮތަށް ހުކުމް ކުރި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްފައި ނެތުމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (2) ވަނަ ނަންބަރާއި ޚިލާފު ކަމެއް ކަމަށްވެސް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

13. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/39 ޤަޟިއްޔާގައި ކުންފުންޏަކީ ވަކި ޝަޚްޞިއްޔަތެއްކަމާއި، ހިއްސާދާރުންނަކީ އެ [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ކުންފުންޏެއްގެ ހިއްސާދާރުން އެ ކުންފުންޏެއްގެ [illegible] ކަމަށް، ކުންފުންޏެއްގެ [illegible] އަދި [illegible] ކުންފުންޏެއްގެ [illegible] އަދި [illegible] ކަމަށް. އަދި ކުންފުނިތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] ކުރެވިދާނެ [illegible] ކޯޓުން [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރާ [illegible] ފާހަގަކޮށްފައެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތައް

އިޖްތިހާދީ ނުކުތާ

14. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ގަވާއިދު (04 މާރިޗު 2014) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "ހުކުމް ކުރުމުގެ ކުރިއަށް ނުވަތަ ނިންމުމުން، ކުރިއަށް އަދި އިޖްތިހާދެއް ބޭނުންކޮށް ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭނީ އެ އިޖްތިހާދުގެ ނުކުތާއަކީ ހުކުމަށް ސީދާ އަސަރުކުރާފަދަ ނުކުތާއަކަށްވާއިރު މައްސަލަ ބެލި ތިރި ކޯޓުގައި ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލްގައި އެ ނުކުތާއެއް ފާހަގަ ކުރުމުން، އެ ނުކުތާއަށް ނަޒަރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތުދީފައިވާނަމަ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުން، އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުގެ 7-1 ގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއަކީ، ދަށު ކޯޓުގައި ކުރިން ފާހަގަކޮށްފައިނުވާ ނުކުތާއެއްކަމުގައި، މި ނުކުތާއަކީ ދަށު ކޯޓުގައި ކުރިން ފާހަގަކޮށްފައިނުވާ ނުކުތާއެއްކަމުގައި، މި ނުކުތާގެ ސަބަބުން ހުކުމަށް ސީދާ އަސަރުކުރުވާނެ އާދި މި ނުކުތާއަކީ ފަރީޤުގެ ކުރިމަތީގައި ނުވަތަ ޝަރީޢަތް ކުރުމުގެ ބައިގެ ކުރިމަތީގައި އަބަދުވެސް އެއް އިޖްތިހާދަކަށްވުމުގައި، މި ނުކުތާއާ ގުޅޭގޮތުން ދަށުކޯޓުގައި ކުރިން ފާހަގަ ދައްކާފައިނުވެސް، އެ ނުކުތާ ބަލައިގަނެ ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު ދޭންޖެހޭނެ ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް ފެނުމުން ނުދެކޭ ކަމަށް ފާހަގަކުރާ އިޖްތިހާދީ ނުކުތާއެއް ނެތްކަމަށްވެއެވެ.

15. ދަށުކޯޓު ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 19/K8C/2019 ފައިސަލާގެ ޝަރީޢަތް އިޖްރާއާތުގެ އިއުލާނު ބުނުމުން، އެ މައްސަލަ ބަލާ ނިންމާފައިވަނީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ އަދި ވަކި ވަކާލާތުކުރާ ޖަމާޢަތެއް ނުވަތަ ބޭރުގެ ނެތި އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ވަޞިއްޔަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެހެން އެއްވެސް މީހެއްގެ ނުވަތަ މުއައްސަސާއެއްގެ ބާރު ނުވަތަ ނުފޫޒެއް ކަމުނުވެ، އެމައްސަލަ ނިންމުމުގައި އިޖްތިހާދީ އަދި މުސްތަޤިއްލު އުސޫލުން ފުރިހަމަކޮށް ޤާއިމްކުރެވިފައިވާކަން، އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް ފެނޭ ފާހަގަކުރެވެއެވެ. އެގޮތުން، ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާތަކުގައި ކުރިން އެ މަރުޙަލާ ގޮތުން ފަހުގެ ދާއިރާގެ އިޖްތިހާދަކާ ފުރިހަމަ ކުރުމަށް، މައްސަލައިގެ ގެންގޮސް ފަރާތަށް ...

ފުރުޞަތުތައްދީފައިވާކަމަށާއި، އެންމެހައި ދިފާޢުތައް ފުރިހަމަކޮށްދީފައިވާކަމަށް ބުނެ އަންނަނިވި ކަންކަން އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާގައި ފާހަގަ ކޮށްފައިވެއެވެ.

15.1 ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ބަޔާނުގައި ކޯޓުން ދޭހަކޮށްދީފައިވާ "ވެރިޔާގެ ބަދަލުގައި ބަދަލުގައި ވިޔަފާރި ހަމަޖެހުމުގައި އެކު ވާމީ"ން މުއާމަލާތް/ އެގްރީމެންޓް ލިޔުމުން އިސްބާތުކޮށް އަދި އެކަން ހަމަޖެހިފައިވާތީ، ބަޔާނުގެ އަސާސަކީ ކޯޓުން ދޭހަކޮށްފައިވާ ލިޔުމުން އިސްބާތުވާކަން.

15.2 2020 ސެޕްޓެމްބަރު 21 ވަނަ ދުވަހު ބަޔާނުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލިސްގައި، މަދަނީ ދާއިރާގެ ކޯޓު ލިޔުންތަކާއި، އަރިހުގައި ހުށަހެޅި ބަޔާން އެކު ޖަވާބު ދަށުން ދިނުމުން، އެކަމާ މަދަނީ ދާއިރާގެ ކޯޓުން ދޭހަކޮށް ބަޔާން ހުށަހެޅުމުގެ އަސާސަކީ ކޮމިޓީ ނުވަތަ ލިޔުން ހަމަޖެހިފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާތީ، ދެ ދުވަހުގެ އަސާސަކީ ބަޔާން ބޭނުންވާކަން.

15.3 2020 ސެޕްޓެމްބަރު 27 އަދި 2020 އޮކްޓޯބަރު 25 ގައި އަޑުއެހުމުގެ ބަޔާންއެކު ޖަވާބު ދިނުމުގެ ހުށަހެޅުމުގެ އަސާސަކީ ބަޔާން ހިނގާފައިވާކަން.

15.4 ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ވަކީލް ކުރެއްވި ފަރާތުގެ ވާހަކަ ދަށުން ލިޔުމުގެ މުއްދަތު ދިނުމުގައި، 24 އޮކްޓޯބަރު 2020 ގައި މަދަނީ ދާއިރާގެ ކޯޓުން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީގައި، އަޑުއެހުމުގެ ބަޔާން ބަޔާނުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔުންތައް ވަކީލުގެ ވަކާލާތު، ކޯޓުން ހަމަޖައްސާ ދޭން ހިމެނޭ ބަޔާނާއެކު ބާރުލިބިގެން ހިނގާ ހަމަޖެހުމަށް ހޯދާފައި ނުވާކަމަށް، އެގޮތުން ވާހަކަ ހިނގާފައިވާކަމަށް ބުނެފައިވާކަން.

15.5 09 ނޮވެމްބަރު 2020 ގައި އަޑުއެހުމުގެ ބަޔާންއެކު ޖަވާބު ދިނުމުގެ އަސާސަކީ ބަޔާން ހިނގާފައިވާކަން.

15.6 10 ނޮވެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު އަޑުއެހުމުގެ ބަޔާނުގެ ފަރާތުން މަދަނީ ދާއިރާގެ ކޯޓުން ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީގައި، 09 ނޮވެމްބަރު 2020 ގެ ބަޔާނުގެ މަޖިލީހުގައި އިއްތިފާޤުވެފައިވާ ފަރާތުން ކުރަންޖެހޭ ދެން ހިނގާ ފަރާތަކާއި މުއާމަލާތްތަކުގެ ލިޔުންތަކުން، ކޯޓު މުއާމަލާތް -/7000ރ. (ހަތްހާސް ރުފިޔާ)ގެ މަސްދަރު ދައްކަން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަށް ބުނެފައިވާކަން.

15.7 ޖުވެނައިލް ޑިވިޜަން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު KSC-B/MIS/2020/2 (24 ނޮވެމްބަރު 2020) ގެ ސިޓީއިން، [illegible] ކަން.

15.8 22 ޑިސެމްބަރު 2020 ގައި [illegible] ކަން.

16. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދަށު ކޯޓުގައި [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދޭހަކޮށްދެއްވާފައެވެ.

17. [illegible] 2020 [illegible] 24 ގައި [illegible] 09 ނޮވެމްބަރު 2020 ގެ [illegible] 7000/-ރ. (ހަތްހާސް ރުފިޔާ)ގެ [illegible] 10 ނޮވެމްބަރު 2020 ގެ [illegible]

[illegible]، ޢިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ކުންފުނީގެ ފަރާތުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކާ [illegible] [illegible] އެ ކުންފުނީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަލައި، މައްސަލަ ނިންމާފައިވާތީ، [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 19/K8C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) އާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް [illegible] ޢިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ފާހަގަކުރައްވައެވެ.

ޢިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުގެ އެދުންތައް

18. ޢިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ؛

> "ފާހަގަކޮށް ދަންނަވާފައިވާ ކަންކަން، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 19/K8C/2019 ޤަޟިއްޔާއިން ބައްލަވައި ނިންމަވާފައިވާތީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާއި އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު: 10/96 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުންފުނިތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. 5.1-5.2 ގައި ދަންނަވާފައިވާ ފަދައިން، މައްސަލަ ބައްލަވައި ނިންމާފައިވާތީ، [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 19/K8C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި ޝަރުޢީ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]."[5]

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރާ ކަންކަން

[illegible] ކޯޓުގައި [illegible] [illegible] [illegible]

19. [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible] އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 19/K8C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާ ފޯމުގައި [illegible] [illegible] ގޮތުގައި ހިމަނާފައިވަނީ [illegible]

---

[5] [illegible] ފޯމުގެ 5 ވަނަ ނަންބަރު

ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޯޕަރޭޝަނަށް. [illegible] މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް [illegible] [illegible] ކޮންޓްރެކްޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

20. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުކުމްނާމާގައި ޙުކުމްކޮށްފައިވަނީ:

"މިދަޢުވާއަކީ [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A027643) އާއި [illegible] ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު 15 ނޮވެމްބަރު 2016 ގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ ނަންބަރު RCC2016/003 މަސައްކަތުގެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] 2 ވަނަ [illegible] [illegible] މަސައްކަތު އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެމަސައްކަތުގެ އަގުގެ ތެރެއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލްއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ.

ދަށު ކޯޓުން [illegible] ކޮންޓްރެކްޓުގެ [illegible]

21. [illegible] ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޯޕަރޭޝަން [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު އިސްމާޢީލް [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންސްޓްރަކްޝަން ކޯޕަރޭޝަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] ބަދަލު ދިނުން

22. ދަށު ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 42 ވަނަ [illegible] (ހ) [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހިންގަންވާނީ އަދުލުވެރިކަމާއެކު، ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި ހާމަކަމާއެކުގައިކަމަށް އެނގެއެވެ. އެހެންކަމުން، އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވާ ފަދައިން އެ ހުކުމުގެ ސަބަބުން އަދުލުވެރިކަން ގެއްލިފައިވާކަމަށް [illegible] ގަބޫލުކުރެވެއެވެ. ސަބަބަކީ، [illegible] ބުނުމުގައިވެސް އަދި މި [illegible]

[illegible]

23. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަށުކޯޓުގެ [illegible] އެނގެއެވެ.

24. [illegible] ޤާނޫނުގެ[6] 15 ވަނަ މާއްދާއިން [illegible] އެނގެއެވެ. އަދި [illegible] އެނގެއެވެ.

25. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] އެނގެއެވެ. [illegible]

---

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/96

ކުރި ދައުވާއާ ގުޅިގެން ދައުވާރައްދުވި ފަރާތުން އެހެން ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން އެ ފަރާތުގެ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

26. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

27. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

28. [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible]

29. ބުނެވިދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން ދަށު ކޯޓުގެ ހުކުމް ބާޠިލުކޮށް، މި މައްސަލަ [illegible]، އަލުން
ބެލުމަށް އަންގައި [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

30. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒުގެ ޚިޔާލު

31. އަޅުގަނޑު ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދުގެ ޚިޔާލަށް ތާއީދުކުރަމެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތަކާ އެއްގޮތަށް [illegible] ކާފުއަތޮޅު ހިންމަފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 19/K8C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބާޠިލްކޮށް، މި ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ އަލީގައި އެ މައްސަލަ އަލުން ބެލުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނުގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން އެ ކޯޓަށް ތަޙުވީލުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކުރަމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު